

Høringsinnspill til forskrift om fordeling av Norsk Tippings overskudd til kulturformål

Innledning

Bærum Kulturråd takker for muligheten til å gi innspill til forskriften om fordeling av spillemidler til kulturformål. Vi representerer ca. 100 kulturaktører i Bærum og arbeider for et inkluderende, mangfoldig og bærekraftig kulturliv. Vårt innspill støtter hovedlinjene i regjeringens kulturfrivillighetsstrategi. Forslaget til forskrift viderefører i stor grad dagens praksis, der kulturfrivilligheten ikke sikres den samme forutsigbarheten, medvirkningen og finansieringen som idretten og samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner.

Kulturfrivilligheten må være hovedformålet

Forskriften må tydelig slå fast at kulturfrivillighet er det viktigste formålet for spillemidlene. Kulturfrivilligheten må sikres forutsigbarhet, medvirkning og finansiering. Midlene må gå til drift, aktivitet og organisasjonsutvikling, og ikke bare til enkeltstående tiltak. Vi støtter forslaget om å innføre en definisjon av kulturfrivillighet i forskriften, slik at det blir klart hvilke aktører og aktiviteter som omfattes.

Klargjøring av forholdet mellom statsbudsjett og spillemidler

Det er nødvendig å tydeliggjøre skillet mellom statlige oppgaver og frivillighetens ansvar. Tiltak som Den kulturelle skolesekken er viktig, men bør finansieres over statsbudsjettet, ikke spillemidlene. Når statlige tiltak legges inn under spillemidlene, svekkes frivillighetens rammevilkår og legitimiteten i enerettsmodellen. Hovedfordelingen av spillemidler bør behandles parallelt med statsbudsjettet, og kulturfrivillighetens organisasjoner må ha rett til systematisk medvirkning i prosessen.

Forutsigbarhet og medvirkning

Forutsigbarhet og medvirkning er avgjørende for kulturfeltet. Kulturfeltet må få innsikt i fordelingen av midler tidligere enn i dag, og vi støtter forslaget om å legge frem prognoser og forslag til

hovedfordeling før årsskiftet. Kulturfrivillighetens paraplyorganisasjoner må høres i forbindelse med fordelingen, og prinsippet om armlengdes avstand må gjelde også for spillemidlene.

Kulturarenaer og utstyr

Tilgang til egnede lokaler og utstyr er en av de største utfordringene for kulturfrivilligheten. Forskriften må sikre at ordninger som Kulturrom styrkes, og at investeringer i lokale og regionale møteplasser prioriteres. Uten gode arenaer og utstyr svekkes både aktivitet og rekruttering, og dette må gjenspeiles i forskriftens prioriteringer.

Inkludering, mangfold og livslang deltakelse

Forskriften må bidra til å senke barrierer for deltakelse og fremme inkludering og mangfold. Midlene bør støtte både barn, unge og voksne, og bidra til livslang deltakelse i kulturaktiviteter. Kulturfrivilligheten spiller en avgjørende rolle i å skape fellesskap, forebygge utenforskap og styrke folkehelsen, og dette må gjenspeiles i prioriteringene.

Rettferdig og transparent fordeling

Fordelingen av midler må være rettferdig, transparent og forankret i kulturpolitikken. Kulturfeltet må ha reell innflytelse på prioriteringene, og en fordelingsnøkkel innad i kulturfeltet må etableres slik at økninger eller kutt oppleves rettferdig og forutsigbart.

Våre forslag til endringer i forskriften

Bærum Kulturråd foreslår at forskriften endres slik at den tydeliggjør kulturfrivillighetens prioritet og sikrer medvirkning og forutsigbarhet. Vi anbefaler følgende justeringer:

- § 1 Formål: Kulturfrivillighet defineres som frivillig aktivitet innen musikk, scenekunst, visuell kunst, litteratur, dataspill, film og kulturarv.
- § 2 Hvem som fordeler midlene: Kulturfrivillighetens paraplyorganisasjoner skal høres i forbindelse med fordelingen. Departementet skal legge frem en prognose og forslag til hovedfordeling før årsskiftet. Prinsippet om armlengdes avstand skal gjelde.
- § 3 Hva det kan fordeles midler til: Midlene skal fordeles til kulturfrivillighet, barn og unges kulturaktiviteter, kulturarenaer og utstyr, samt andre frivillige kulturformål. Statlige tiltak som Den kulturelle skolesekken bør ikke finansieres over spillemidlene.
- § 4 Kontroll og oppfølging: Bestemmelsen videreføres, men med tydelig krav om transparens og rapportering som sikrer legitimitet og tillit.

Disse endringene vil bidra til å sikre at forskriften blir et reelt verktøy for å styrke kulturfrivilligheten og gi forutsigbare rammer for frivillige aktører over hele landet.

Avslutning

Bærum Kulturråd støtter prioriteringen av kulturfrivillighet, barn og unge, samt kulturarenaer og utstyr. Samtidig mener vi forskriften må tydeliggjøre skillet mellom statlige oppgaver og frivillighetens ansvar, og sikre at midlene i hovedsak forbeholdes det sivile samfunnet. Vi ber om at

forskriften blir et verktøy som styrker kulturfrivilligheten, sikrer gode rammebetingelser og fremmer et inkluderende og mangfoldig kulturliv i hele landet.

Med vennlig hilsen
Bærum Kulturråd

Anders Tangen
Daglig leder

